

starts lasīšanai

Silvija Tretjakova

LNB Bērnu literatūras centra vadītāja

Silvija.Tretjakova@lnb.lv

www.lnb.lv

Latvijas Bērnu un jaunatnes literatūras
padome

 IBBYLV

starts lasīšanai

TEORĒTISKĀS PAMATNOSTĀDNES

3 – 4 gadu vecumā var visveiksmīgāk apgūt dažādas prasmes labvēlīgos apstākļos

Pastāv 30 miljonu vārdu atšķirība. Pirms skolas gaitu sākšanas bērni, kuri ir auguši labvēlīgos apstākļos, ir dzirdējuši aptuveni 45 miljonus vārdu (nav runa par dažādiem vārdiem), sliktos apstākļos – tikai 15 miljonus vārdu

85% smadzeņu attīstība bērniem notiek līdz 3 gadu vecumam, diemžēl lasīšanas programmas sākam piedāvāt vēlāk

Kopīga lasīšana – vai tālākas darbības ar grāmatu, to kopā lasot un skatoties, apspriežot un spēlējoties vai citādi mijiedarbojoties, veicina bērna kognitīvo, emocionālo un sociālo izaugsmi. Šis process nostiprina bērna un vecāku attiecības, veido bērna pašcieņu un nostiprina veselību

Pētījumā, kas publicēts *Social Science & Medicine* 2016.gadā, secināts: ja bērni neiemācās tekoši lasīt līdz 3. klases beigām, viņiem būs regulāri sarežģījumi ar mācību vielas apguvi skolā

starts lasīšanai

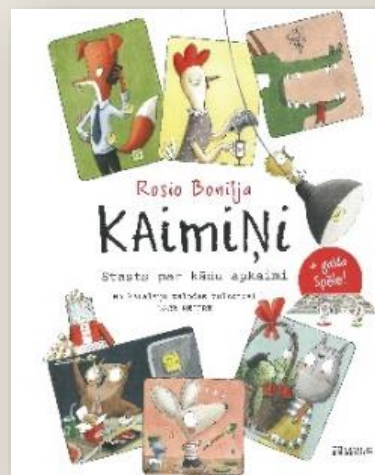
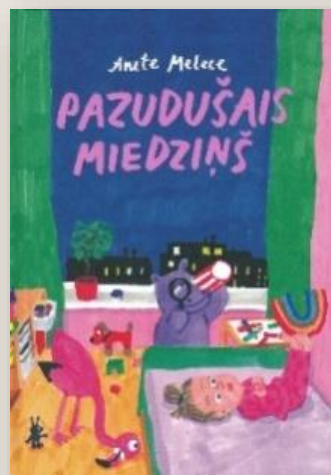

LATVIJAS NACIONĀLĀS BIBLIOTĒKAS UN PUBLISKO BIBLIOTĒKU IEGULDĪJUMS LASĪTVEICINĀŠANĀ PIRMSSKOLAS PERIODĀ

Bērnu, jauniešu un vecāku žūrijas (BJVŽ) 5+ grupas grāmatas, zemāk 2023. gada uzvarētājas (A.Melece «Pazudušais miedziņš», Rosio Bomilja «Kaimiņi»...)

BJVŽ programma atstājusi nozīmīgu ietekmi uz lasītprasmes rādītājiem Latvijā, ja 2009.gadā bija tikai 2,9 % ļoti labu lasītāju 15 gadu vecumā, tad 2021.gadā to ir 4% (PISA), tādā veidā dodot ieguldījumu lasītsprieka atbalstam un paraugam

KM finansējums no 2001.gada mūsdienīgu grāmatu plašākai pieejamībai – 2,5 miljoni eiro

starts lasīšanai

LTV RAIDĪJUMS «AIZLIEGTAIS PAŅĒMIENS.
LASĪTPRASMES EKSĀMENS»

13. maija raidījumā «**Aizliegtais paņēmiens. Lasītprasmes eksāmens**» Križevicu ģimene – mamma Līga, meita Helma Elvīra (LNB Skaļās lasīšanas sacensību 2021.gada čempione (15 gadi)), Alfrēds (mazākais brālis, 3 gadi), Andžejs Žanis (7 gadi) un tēvs Mārtiņš – pasaka visu svarīgāko:

Nozīmīgs ir tēva piemērs!

Lasām, izspēlējot lomas, lai nav garlaicīgi!

Mēs vienkārši lasām!

Vecmāmiņas viltības (it kā aizliedzot lasīt tālāk grāmatu, ka to darīšot kopā)

Lasīt jāiemācās ģimenē!

Lasām katru dienu.
Ne jau stundām ilgi.
15 -20 minūtes

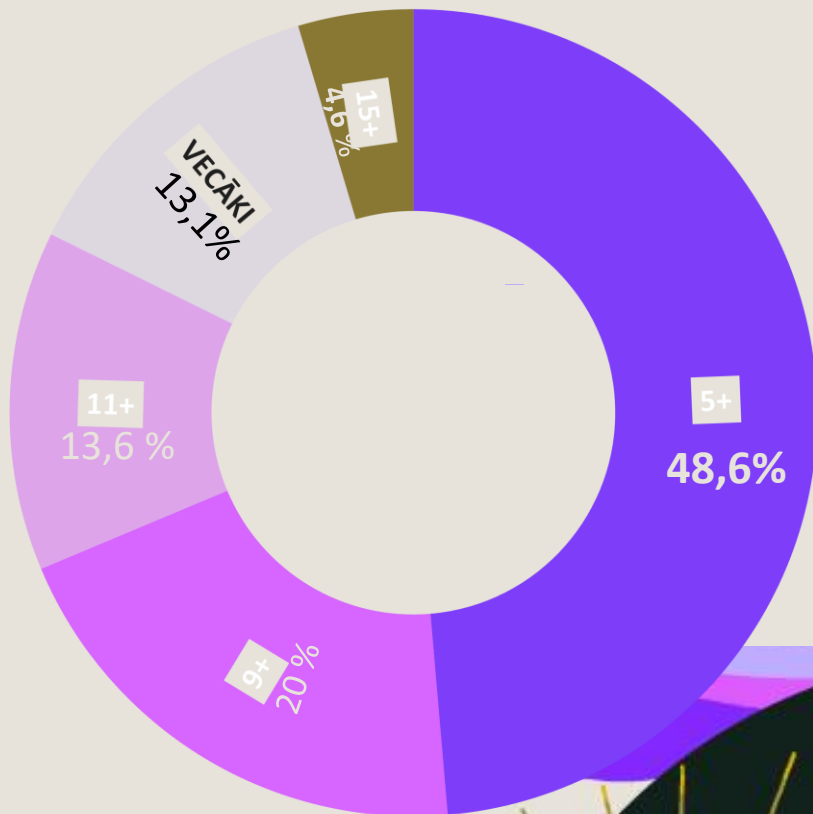
Ir pieejamas grāmatas mājās, bet apmeklē arī bibliotēkas

Vienas un tās pašas grāmatas neskaitāmu reīžu lasīšana

starts lasīšanai

BĒRNU, JAUNIEŠU UN VECĀKU ŽŪRIJAS DALĪBNIKI
PA VECUMA GRUPĀM

Lasīšanas veicināšanas programmas katra vecumgrupa vērtē 5-6 grāmatas, bet Vecāku žūrijas kolekcijā – četras, papildus aicinot izvēlēties jebkuru grāmatu no pārējās kolekcijas, lai arī pieaugušie iedziļinātos bērnu un jauniešu literatūrā

starts lasīšanai

EURead TĪKLS
un sadarbība ar
POLIJAS UNIVERSĀLO LASĪŠANAS FONDU

EU
READ

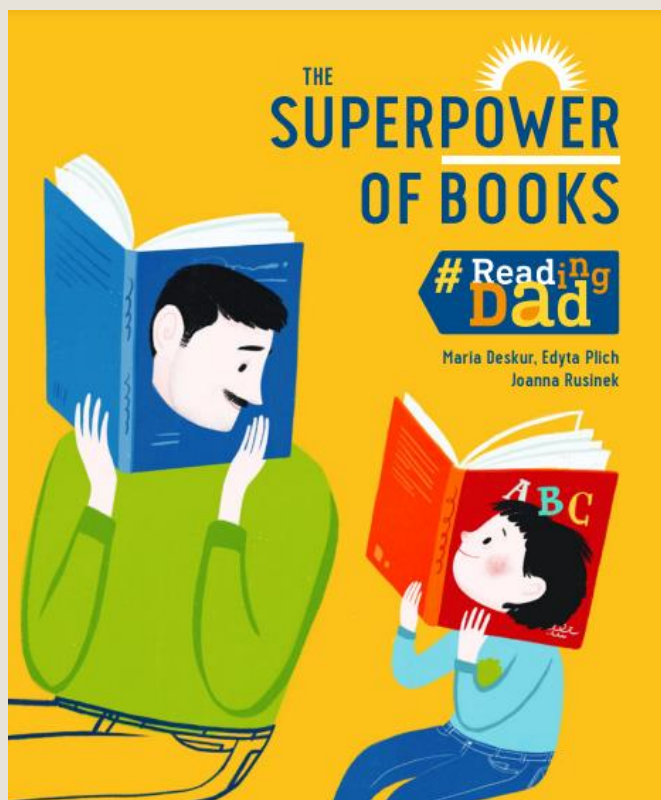
EURead ir 34 organizāciju tīkls no 23 Eiropas valstīm. **EURead** tīkla mērķis ir dalīties ar zināšanām, pieredzi un koncepcijām, kā arī kopīgi izstrādāt jaunas stratēģijas lasīšanas veicināšanai.

www.euread.com

starts lasīšanai

THE SUPERPOWER OF BOOKS #ReadingDAD

Ceļvedis ir daļa no valsts kampaņas, kurā ir iesaistīti vairāk nekā 60 institucionālie partneri, slavenības - vēstnieki, kampaņa ārpus telpām

Tā atbild uz jautājumiem:
Kāpēc lasīt savam bērnam?
Kā to darīt?
Kuras grāmatas jūs varat lasīt?

30 000
EKSEMPLĀRI

2 000+
IERAKSTI
ar tēmturi
#TataTezCzyta

6 000 000 +
KAMPAŅAS
SKATĪJUMI

www.readingdad.com

www.tatatezczyta.pl

starts lasīšanai

GRĀMATU SUPERSPĒKS

Brošūra, ko turat savās rokās vai lasāt ekrānā, tapusi, pateicoties daudziem gudriem cilvēkiem, kuri prot lasīt, runāt un pētīt. Tas nav didaktisks teksts, bet rokasgrāmata, kopīgu pūļu rezultāts, kas kodolīgā, visiem pieejamā veidā atklāj nepieciešamo ābeci, kā veicināt lasītprasmi Polijā.

No tā, cik labi mēs to veiksīm, ir atkarīga mūsu valsts nākotne. Ja mēs sadarbosimies, tad gūsim panākumus.

Lai izdotu “Grāmatu superspēks: lasīšanas veicināšanas rokasgrāmatu” ir apvienojušās piecas organizācijas. Ļoti ceram, ka mūsu centienu rezultātā veidosies plašs sadarbības tīkls, kurā iesaistīsies profesionāļi, institūcijas, uzņēmumi un labas gribas cilvēki!

Izdevēji: Universālais lasīšanas fonds,
UNESCO Literatūras pilsēta Krakova,
UNESCO Literatūras pilsēta Vroclava,
Polijas Grāmatu palāta,
Olgas Tokarčukas fonds.

Honorary patronage :

BIBLIOTEKA
NARODOWA

GRĀMATU SUPERSPĒKS

Rokasgrāmata
lasīšanas
veicināšanai

Marija Deskura

starts lasīšanai

LASĪŠANAS PROGRAMMA BĒRNIEM «GRĀMATU STARTS»

IEPAZĪŠANĀS AR BIBLIOTĒKU UN GRĀMATĀM 3-4
GADUS VECIEM BĒRNIEM UN ĢIMENĒM.

VECĀKUS, KURI NELASA, LASĪT KOPĀ AR BĒRNIEM VAR PĀRLIECINĀT
TIKAI KĀDS, KO VIŅI PAZĪST, CILVĒKS, KURŠ VAR IZSKAIDROT VIŅIEM
IEMESLUS UN PARĀDĪT, KĀ TO DARĪT, KĀDS, KURŠ IEPAZĪSTINA VISU
ĢIMENI AR GRĀMATĀM.

LATVIJAS BIBLIOTĒKĀS NO 2007. GADA, TAD ATJAUNOJĀS 2014. GADĀ.

KONCEPTS:
LNB BĒRNU LITERATŪRAS CENTRS

MĀKSLINIECES:
INDRA SPROĢE, RŪTA BRIEDE

ĪSTENOŠANA:
LNB ATBALSTA BIEDRĪBA, LATVIJAS BIBLIOTĒKAS

FINANSĒJUMS:
LNB ATBALSTA BIEDRĪBAS ZIEDOTĀJI, ZIEDOT.LV UN PAŠVALDĪBU
LĪDZATBALSTS, 2021 UN 2024 – KM ATBALSTS

starts lasīšanai

LASĪŠANAS PROGRAMMA BĒRNIEM
«GRĀMATU STARTS»

PROGRAMMAS IETVAROS BIBLIOTĒKĀS NOTIEK
“PŪČULĒNU SKOLA” –
ATTĪSTOŠAS, IZGLĪTOJOŠAS UN RADOŠAS NODARBĪBAS

KATRS MAZAIS DALĪBNIEKŠ SAŅEM “GRĀMATU STARTA” KOMPLEKTU –
MUGURSOMIŅU, MĪĻLIETIŅU, BILŽU LASĀMGRĀMATIŅU UN
IZGLĪTOJOŠU BROŠŪRU VECĀKIEM.

starts lasīšanai

LASĪŠANAS PROGRAMMAS BĒRNIEM «GRĀMATU STARTS» REZULTĀTI

KOPŠ 2014. GADA:

115

BIBLIOTĒKAS

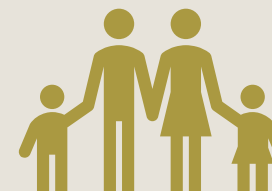
4 214

BĒRNI

33

BĒRNI

10 000 +

DALĪBNIEMI

167

BĒRNI
ĀRPUS LV

«GRĀMATU STARTA» REZULTĀTI LIETUVĀ

100% VALSTS FINANSĒJUMS,
KATRU GADU 28000 JAUDZIMUŠAJIEM, «STARTA KOMPLEKTS»

starts lasīšanai

LASĪŠANAS PROGRAMMA BĒRNIEM
«GRĀMATU STARTS»

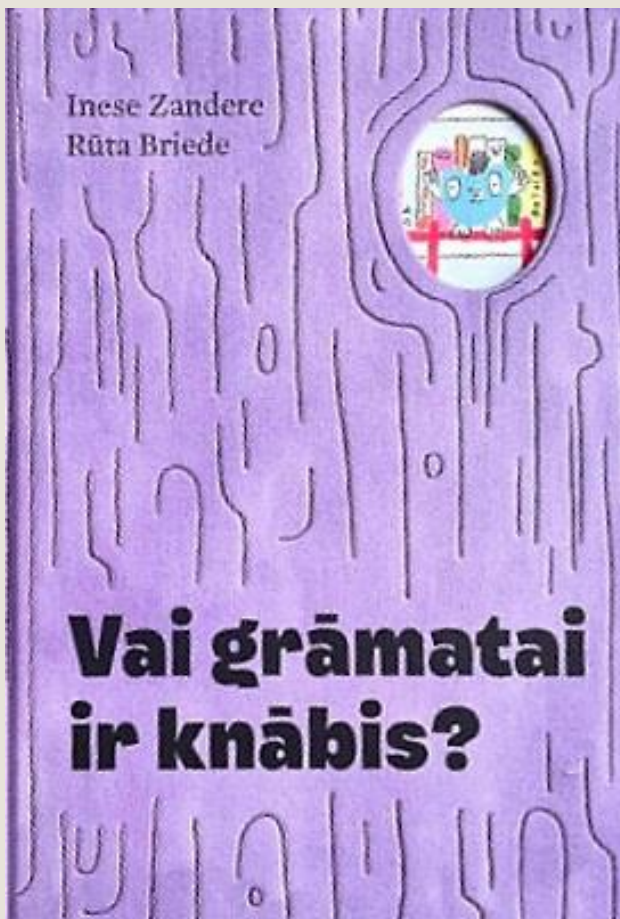

starts lasīšanai

INESES ZANDERES UN RŪTAS BRIEDES
BILŽU GRĀMATA

«VAI GRĀMATAI IR KNĀBIS?»

MUDINA VECĀKUS UN BĒRNUS IEPAZĪT
BIBLIOTĒKAS UN IZPĒTĪT GRĀMATU PASAULI

LNB ATBALSTA BIEDRĪBA VEIDOJUSI ĪPAŠI
"GRĀMATU STARTAM"

DIZAINS –
ARTIS BRIEDIS

AR LR KULTŪRAS MINISTRIJAS UN LNB
ATBALSTU IEKĻAUTA MAZO LASĪTĀJU
KOMPLEKTĀ

NOMINĒTA GRĀMATU MĀKSLAS
KONKURSAM "ZELTA ĀBELE" UN
JĀŅA BALTVILKA BALVAI

starts lasīšanai

INTERAKTĪVA IZSTĀDE «VAI GRĀMATAI IR KNĀBIS?»

IZGLĪTOJOŠA INTERAKTĪVA IZSTĀDE PIRMSSKOLAS
VECUMA BĒRNIEM UN VIŅU ĢIMENĒM

ĻAUJ IZPĒTĪT GRĀMATAS CEĻU NO RAKSTNIEKA
RADĪTA STĀSTA LĪDZ GRĀMATPLAUKTAM. IZSTĀDĒ
VAR UZZINĀT:

- KĀ TOP GRĀMATA,
- NO KĀ TĀ SASTĀV,
- KĀ TIEK IESPIESTA TIPOGRĀFIJĀ,
- KUR VAR DABŪT GRĀMATAS,
- IEPAZĪT BURTUS,
- LASĪT, SACERĒT UN ILUSTRĒT STĀSTUS

Izstādi veidojuši:

LNB Atbalsta biedrība, Rūta Briede, Inese Zandere, Artis Briedis

Tā tapusi LNB un LNB Atbalsta biedrības lasīšanas veicināšanas programmā “Grāmatu starts”.
Atbalsta Valsts kultūrkapitāla fonda, AS Latvijas Finieris un SIA Skrīveru Saldumi

starts lasīšanai

INTERAKTĪVA IZSTĀDE
«VAI GRĀMATAI IR KNĀBIS?»

starts lasīšanai

BIBLIOTĒKAS – UZTICAMS SADARBĪBAS PARTNERIS

Bibliotekāri ir uzticības personas, kuri var pārliecināt un izskaidrot vecākiem iemeslus lasīšanas nozīmei un parādīt, kā to darīt, iepazīstināt visu ģimeni ar grāmatām.

Ir pierādīts, ka grāmatu trūkums ir lielākais šķērslis lasīt - un rakstītprasmei.

Ir vērts runāt ar vienu un to pašu ģimeni vairākkārt, vispirms pastāstīt par lasīšanu, ierādīt to viņiem un “dot uzdevumu”, un tad jautāt: “Kā es varu palīdzēt? Vai tev ir kāda grāmata? Vai tu zini, ko gribētu lasīt?”

Prieku nav iespējams uzspiest. Mēs paši izvēlamies nodarbes, kas mums sagādā prieku. Tās kļūst par aktivitātēm, bez kurām nevaram iztikt

Ikviens zina: piemēram ir burvju spēks. Tas daļēji ir iemesls, kāpēc lasošās ģimenēs ieradums lasīt tiek nodots tālāk. Paraugs ir spēcīgs instruments.

starts lasīšanai

«BĒRNU UN VECĀKU RĪTI BIBLIOTĒKĀ»

Te un turpmāk Latgales CB, bērnu bibliotēkas «Zīlīte» piemēri

starts lasīšanai

«BĒRNU UN VECĀKU RĪTI BIBLIOTĒKĀ»

Te un turpmāk Latgales CB, bērnu bibliotēkas «Zīlīte» piemēri

starts lasīšanai

«BĒRNU UN VECĀKU RĪTI BIBLIOTĒKĀ»

Te un turpmāk Latgales CB, bērnu bibliotēkas «Zīlīte» piemēri

starts lasīšanai

«BĒRNU UN VECĀKU RĪTI BIBLIOTĒKĀ»

Te un turpmāk Latgales CB, bērnu bibliotēkas «Zīlīte» piemēri

starts lasīšanai

«BĒRNU UN VECĀKU RĪTI BIBLIOTĒKĀ»

Te un turpmāk Latgales CB, bērnu bibliotēkas «Zīlīte» piemēri

starts lasīšanai

«BĒRNU UN VECĀKU RĪTI BIBLIOTĒKĀ»

Te un turpmāk Latgales CB, bērnu bibliotēkas «Zīlīte» piemēri

PALDIES PAR UZMANĪBU!

VISIEM, KURI STRĀDĀ LASĪTPRASMES VEICINĀŠANĀ,
VAJADZĒTU BŪT GATAVIEM DALĪTIES SAVĀS
ZINĀŠANĀS, PIEREDZĒ UN PANĀKUMOS. IR VĒRTS
POPULARIZĒT NE TIKAI SAVUS, BET ARĪ CITU
CENTIENUS UN SASNIEGUMUS, STRĀDĀT KOPĀ,
ATBALSTĪT CITAM CITU, DALĪTIES AR IESPĒJĀM. MUMS
JĀAPVIENO PROJEKTI UN JĀSARUNĀJAS SAVĀ STARPĀ.
TAS IR GALVENAIS!

